

מדינת ישראל  
נציבות שירות המדינה  
בית הדין למשמעת של עובדי המדינה



י' באב תשפ"א  
19 ביולי 2021

0491-0022-2021-001588  
בד"מ: 51.20

בבית הדין למשמעת של עובדי המדינה

**בפני :** עו"ד אורי כהן – אב בית הדין  
גב' מירב שילוני  
גב' רחל דה מרקדו  
- יו"ר מותב  
- חברת מותב  
- חברת מותב

**התובע:** נציבות שירות המדינה  
ע"י ב"כ עו"ד רפאל שנקולבסקי

**הנאשמת:** אורלי אבן צור

**ב"כ הנאשמת:** עו"ד אבי עמירם

**נציג המשרד:** מר ערן מזרחי

### גזר דין

1. הנאשמת אורלי אבן צור, עובדת הנהלת בתי המשפט שהועסקה כמנהלת בכירה פשריים בבית המשפט המחוזי בתל-אביב (להלן- בית המשפט), הורשעה על פי הודאתה, ובמסגרתו של הסדר טיעון בעבירות לפי סעיפים 17(1), (2), (3), ו- (4) לחוק שירות המדינה (משמעת) התשכ"ג-1963, זאת בגין שליפות מידע שלא כדין.

### 2. ואלה עובדות האישום

א. ביום 24.6.2019 בשעה 14:32 ערכה הנאשמת חיפוש במערכת נט המשפט אחר מספר תעודת הזהות של סמדר בראון (הנאשמת מנהלת הליך אזרחי נגד מספר גורמים ובהם גב' סמדר בראון), לשם איתור תיקי בית משפט בהם סמדר היא צד. במסגרת החיפוש התגלה לנאשמת תיק 50105-05-19 בו סמדר היא הנתבעת (להלן - התיק).

ב. באותו היום, בין השעות 14:46 – 14:54 עשתה הנאשמת שימוש בעמדת המחשב של דורית יום טוב (סגנית מרכז בכירה בבית משפט אשר בעבר הייתה כפופה לנאשמת) על מנת לערוך חיפוש ולשלוח מידע אודות התיק. סה"כ ביצעה הנאשמת 17 פעולות במערכת בעמדת המחשב של דורית.

- ג. ביום 27.6.2019 פנתה הנאשמת לדורית וביקשה ממנה לחפש במערכת "נט המשפט" את התיק. לאחר מכן ביקשה הנאשמת מדורית לבצע עבורה מספר פעולות בתיק על מנת לשלוף מידע אודותיו התיק. בסה"כ ביצעה דורית עבור הנאשמת 16 פעולות בתיק.
- ד. הנאשמת השתמשה במידע ששלפה מהתיק לצרכיה האישיים, בין השאר לשם הגשת בקשה לצו מניעה בתיק אותו היא מנהלת נגד סמדר.
3. ב"כ הצדדים הגיעו להסדר טיעון לפיו, בכפוף להודאתה של הנאשמת ולהרשעתה בדין, יעתרו בהסכמה להטלת אמצעי משמעת של נזיפה חמורה והפקעת משכורת. בנוסף הוסכם כי ב"כ הצדדים יטענו "באופן פתוח" לענין הטלת אמצעי המשמעת של הורדה בדרגה. התביעה תעתור להורדה בדרגה אחת למשך 10 חודשים, וההגנה תטען כי אין להוריד הנאשמת בדרגה כלל.
4. ביום 5.7.21 נשמעו טיעוני הצדדים לאמצעי המשמעת אך קודם לכן נשמעה עדות אופי מטעם ההגנה.

5. **עדות אופי – עדותה של הדס אוהיון**

- א) העדה משמשת יו"ר הוועד הארצי של עובדי בתי המשפט, ומכירה מזה שנים רבות את הנאשמת המועסקת במערכת קרוב ל-40 שנה (הנאשמת משמשת כיום מנהלת מדור קבלת קהל).
- ב) לדבריה, הנאשמת היא אחת המנהלות האהובות בבית המשפט המחוזי בתל אביב, והכפופים לה שיתפו עימה פעולה באופן מיטבי.
- ג) הנאשמת מסורה מאוד לעבודתה, ומקדישה לה מעבר לשעות העבודה המקובלות.
- ד) הנאשמת עברה הליך קשה מאוד בחייה האישיים.
- ה) אמנם אין להקל ראש במעשה של עיון בתיק שלא כדין, עם זאת בנסיבות דן מדובר בענין הקשור לרכושה האישי של הנאשמת ושערכו רב מאוד.
- ו) הורדת הנאשמת בדרגה תיפגע בה באופן ממשי, נוכח מצבה הכלכלי הרעוע.

6. **טיעונים לאמצעי המשמעת**

א. **עמדת התביעה**

- 1) הנאשמת עשתה שימוש בסמכות ובהרשאות שניתנו לה במסגרת תפקידה על מנת לקדם את ענייניה האישיים; הנאשמת ניצלה לרעה האמון שניתן בה.

- (2) הנאשמת הרוויחה טובת הנאה אישית וברורה מהעבירה שביצעה.
- (3) המטרה של מידור מאגרי מידע היא מניעת מעשים מאלה שעשתה הנאשמת; חומרה יתירה במעשיה נוכח תפקידה הבכיר כממונה על עובדים אחרים (הנאשמת עשתה שימוש בעמדת מחשב של עובדת שהיתה כפופה לה בעבר).
- (4) הנאשמת לא מעדה באופן חד פעמי, מעשיה בוצעו בתייחסים ולאחר תיכנון, תוך שהיא מודעת לאיסור בהם ופועלת באופן אקטיבי להסתיר אותם.
- (5) במסגרת שיקולי התביעה להגיע להסדר נלקחו בחשבון נסיבות לקולא: הוותק של הנאשמת בשירות המדינה; אין לה עבר משמעותי; הערכות העובד לגביה חיוביות, ואף נבחרה לעובדת מצטיינת; ברקע המעשים סכסוך מתמשך בין הנאשמת למתלוננת בתיק, על רקע הליך גירושין קשה שנילווה לו סכסוך כלכלי מורכב.
- (6) בית הדין הביע דעתו בפסיקה שנתן על עבירות של שימוש לא ראוי במחשב (בד"מ 73/20; בד"מ 74/20; בד"מ 75/20) אמנם באותם פסקי דין נעשו במחשב פעולות שלא כדין בהיקף רחב יותר, אולם הפעולות לא בוצעו בתייחסים וארעו עקב פירצה במערכת עצמה.
- (7) בית המשפט העליון עמד בפסיקתו על החשיבות בשמירה על חומר ממודר, ועל הפגיעה המערכתית העלולה להגרם משליפות מידע שלא כדין (עש"מ 684/01 יפתח בן דוד; עש"מ 7111/02 יאיר אשוואל).

**ב. עמדת המשרד (הוגשה בכתב)**

- (1) המשרד יקבל ויכבד כל החלטה של בית הדין.
- (2) מדובר במקרה בו העובדת השתמשה במאגר המידע המשפטי של מערכת "נט המשפט" על מנת לדלות פרטים על הגרוש שלה ובת זוגו (פעלה באמצעות המידע להוציא צו מניעה בתיק אחר); הנאשמת אף השתמשה בהרשאה של עובדת אחרת על מנת לצפות בתיקים האמורים.
- (3) עם זאת, מדובר בעובדת מוערכת ומקצועית.

**ג. טיעוני ההגנה (הוגשו גם בכתב)**

- (1) משך הזמן של הפעולות שביצעה הנאשמת במחשב היה קצרצר.
- (2) הנאשמת מועסקת במערכת בתי המשפט משנת 1982 (לאחר שירות צבאי מלא; למדה לתואר ראשון; עברה קורס ניהול בכיר ושורה של הכשרות במסגרת הנהלת בתי המשפט).
- (3) במשך 40 שנה עבדה את המערכת בהצטיינות יתירה; כל נשיאי בתי המשפט תחתם עבדה נהנו מפירות עבודתה.

- (4) המדובר במעידה חד פעמית על רקע נסיבות חיים אישיות אליהן נקלעה הנאשמת.
- (5) חיי הנישואין שלה עלו על שרטון, לאחר שהוסתרו ממנה פרטים אישיים שונים והועלם ממנה רכוש רב (הדברים לא יפורטו מחמת צנעת הפרט); הנאשמת הגיעה להתמוטטות כלכלית ולריסוק פיזי ונפשי, כאשר בענין זה היתה מעורבת המתלוננת.
- (6) לפגיעה בדרגתה יש משמעות כספית ניכרת נוכח מצבה; עצם ההרשעה עלולה לפגוע בה לעת פרישתה.

**ד. דבר הנאשמת**

- (1) תמצית חייה האחרונים נפרשה על ידי הסניגור.
- (2) לא מקלה במעשיה, מצטערת ומענישה את עצמה (עצם המעמד בבית הדין מהווה עונש עבורה).
- (3) לעצם העניין, היתה יכולה להגיש בקשה לעיון בדרך הרגילה; לא עשתה שימוש בפרטים אישיים של אף אחד ולא סחרה בו; מדובר ברכוש הרשום על שם בעלה לשעבר, שחציו שלה.
- (4) אוהבת את עבודתה, השקיעה בה בשנות עבודתה הארוכות ועשתה כל שניתן לטובת הציבור; חשה שבשנתיים האחרונות המערכת "שמה זרקור על הכתם הזה", כלשונה.
- (5) היא אם לשלושה, סבתא לשלושה.
- (6) מבקשת להימנע מהורדתה בדרגה, שהרי יש בכך כדי לבייש אותה.
- (7) אוהבת את עבודתה.

**ה. מסמכים שהוגשו לבית הדין**

- (1) טיעונים בכתב מטעם ההגנה.
- (2) מכתבי הערכה, חוות דעת, תעודת הצטיינות לשנת 2017.
- (3) כתב תביעה ובקשות לצווי מניעה שהגישה הנאשמת נגד בעלה לשעבר בבית המשפט לענייני משפחה ברמת גן.

**7. דיון**

הנאשמת הודתה כי עשתה שימוש שלא כדין במערכת "נט המשפט" ושלפה מידע לצרכיה האישיים.

בית המשפט העליון הביע דעתו לגבי חומרת העבירה לגבי שליפות מידע, שלא כדין, ממאגרים המצויים בידי הרשויות.

בעש"מ 6843/01 יפתח בן דוד נ' נציבות שירות המדינה פ"ד נו(2) 918, בעמוד 923, נאמר: ההישגים הטכנולוגיים של העידן המודרני הביאו עימם כתוצאת לוואי אפשרויות נרחבות לפגיעה בפרטיות. מאגרי המידע המצויים בידי הרשויות, בכלל, ובידי מס הכנסה, בפרט, נותנים בידי עובדי הציבור שיש להם גישה אליהם יכולת ועוצמה לאסוף מידע רב על כל אדם מהציבור בישראל בכל היבט מתחומי חינוך חזונו האפוקליפטי של ג'ורג' ארוול בדבר "האח הגדול" עלול על נקלה להפוך למציאות חיים אם לא יירשמו הגבולות לנגישות למאגרים ולשימוש בהם מעבר למרה המוגבלת שלשמה ניתנה הסמכות למופקדים על מאגרי המידע".

בעש"מ 7111/02 נציבות שירות המדינה נ' יאיר אשואל ואח', פ"ד נז(1) 920, קבע בית המשפט העליון: "העבירות המשמעותיות של שליפת המידע ממאגרים שלא לצרכי התפקיד יוצרות פגיעה קשה בתדמיתו של שירות המדינה. צא וחשוב מה מידת הפגיעה הצפויה לכל אדם מהישוב שמידע אישי שנאסף על ידי אורגנים של השירות הציבורי לצרכי תפקידם מועבר בשוק המידע כמוצר ועלול להגיע לרשות הרבים...בנוסף, לפגיעה זאת בתדמיתו של שירות המדינה נפגע אמונו של ציבור בשירות זה...ובעקבות הפגיעה באמון הציבור עלולים אזרחים להימנע מלשתף פעולה עם הרשויות ולסרב להעביר להן מידע, או לנסות ולהתחמק ממסירתו בידיעה שמאגרי המידע פרוצים...הפיתויים הרבים כרוכים באפשרות להשיג מידע, מחייבים להציב מנגד אמצעי משמעת מרתיע".

בעש"מ 3275/07 שמואל ציילר נ' נציבות שירות המדינה (ניתן ביום 26.4.09) הדגיש בית המשפט העליון את הפגיעה הנגרמת כתוצאה משימוש אסור במידע לצרכים שמעבר לתפקיד:

"הפגיעה הנגרמת כתוצאה משימוש אסור במידע לצרכים שמעבר לתפקיד אינה מצטמצמת לפגיעה ביחסי האמון בין העובד למעסיקו ובפרטיותם של צדדים שלישיים. היא כרוכה בגרימת נזק מבחינת אמון הציבור ברשות הציבורית ובעובדיה, ובתדמיתם המקצועית המוסרית כמי ששומרים ומגנים על חיסיון המידע שברשותם, ומשתמשים בו כדין במסגרת תפקידם בלבד. ברשויות ציבוריות, שתפקידן בנוי על שימוש במידע ובנתונים אישים המתייחסים לאזרחים, כדוגמת רשויות המס, עלולה הפרה של כללי ההגנה על חיסיון המידע להוליד סירוב של נישומים לשתף פעולה בדרך של מסירת נתונים אישיים לרשות מחשש כי המידע יגיע ליריב, למתחרה או לגורם אחר כלשהו שאינו מוסמך לקבלו.

**בלא שיתוף פעולה הכרחי מצד נישומים, תיפגע באופן מהותי יכולתו של השירות הציבורי למלא את תפקידו."**

בעש"מ 7797/07 צוריאל מימון נ' נציבות שירות המדינה (ניתן ביום 6.11.07) נאמר כי במובן הנורמטיבי, הציפיות מעובד בגדרי עבודתו הן כי יעשה אותה כמשרת הציבור, בלא עירוב מניעים אחרים, כדי שלא יתקיים "איש הישר בעיניו יעשה". נאמנות עובד הציבור מתבטאת לא רק בהגבלות החוק, אלא אף בנורמות המשפט הציבורי, עובד הציבור שבידו מפתח למאגרים מוזהר בדין אזהרה חמורה שלא לחרוג מכללי השימוש בהם.

נציין כי יש צורך להגן על תיפקודן של מערכות, דוגמת מערכת בתי המשפט, האוספות במאגריהן מידע הנוגע לפרט או לגורמים אחרים, ולמנוע שימוש ונגישות של המידע על ידי גורמים שאינם מוסמכים להחזיק בו ולצורך תכליות זרות. החשיבות בשמירה על המידע באה גם להגן על אמון הציבור באותן המערכות, במיוחד כאשר מדובר במערכת, כמו בענייננו, השואבת את כוחה מאמון זה ואשר קיימת לגביה ציפייה ברורה כי תשמור על המידע המובא בפניה.

בכירותה של הנאשמת מציבה את מעשיה באחת הדיוטות הגבוהות של סולם החומרה.

הלכה מוסדת היא, כי ככל שדרגת העובד החוטא בכירה יותר, יש להקפיד עימו יותר. אין לנו אלא לחזור על הדברים שנאמרו על ידי בית המשפט העליון בעש"מ 4123/95 יוסף אור נ' נציבות שירות המדינה, פ"ד מט(5) 184, 191:

**"מהות המשרה, עובדי המדינה אף הם נבדלים זה מזה. גם אם כולם כפופים לאותו דין, יהיו אלה חוקי המדינה או כללי המשמעת, אין מקפידים עם כולם באותה מידה. ככל שעובד המדינה נושא משרה רמה יותר, שיש עמה אמון רב יותר וסמכויות חזקות יותר, כך יש מקום לדרוש ממנו שיקפיד יותר במילוי תפקידו על טוהר המידות ועל התנהגות הולמת. לעניין זה יש הבדל בין עובד בכיר, הממונה על עובדים רבים ואמור לשמש דוגמא להם ולציבור, לבין עובד זוט. יש מקום לצפות ולדרוש ממנהל כללי של משרד ממשלתי יותר מאשר מצפים ודורשים מן המזכירה שלו, כשם שיש מקום להקפיד עם המפקח הכללי של המשטרה יותר מאשר שמקפידים עם שוטר מן השורה. השוו: בג"צ 7074/93, 7015, 57/94 סויסא נ' היועץ המשפטי לממשלה ואח', בעמ' 810."**

זאת ועוד, בית המשפט העליון עמד ב-עש"מ 2168/02 יעל זיקרי נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 3.4.08) על חומרתן של עבירות המתבצעות על ידי עובדי ציבור הנמנים על

מערכת בתי המשפט, כאשר עובדים אלה חייבים ברמת אמון גבוהה מאוד כלפי הציבור. וכך כתב כבוד השופט רובינשטיין:

"צדקו הן בית המשפט השלום והן בית הדין קמא בכך שייחסו חומרה מיוחדת לכך שהמערער עבדה במערכת השיפוטית. נחוץ אמון הציבור במערכת זו, גם אם אין קלדנית כאדם בכיר או אף שופט שהמשפט מייחס לעבירותיו חומרה יתירה (ראו ע"פ 9893/06 אלון לאופר נ' מדינת ישראל (לא פורסם) (2007), עדיין בעיני אדם מן הישוב עובד בבית המשפט מזה ועבירות הקשורות לתכנית לשיבוש משפט ומזה תרתי דסתרי הם, זאת, גם אם נעברו העבירות שלא בזיקה למילוי תפקידה של המערער. בעיני המתבונן מבחוץ, אין נפקא מינה של ממש אם קלדנית בית הדין לעבודה עברה עבירה של קשר לשיבוש מהלכי משפט בתיקים בהם עבדה או בעניין "פרטי" מחוצה להם, וכידוע "התכלית העיקרית של אמצעי המשמעת היא... למנוע פגיעה משמעותית בתפקוד של שירות המדינה, או בתדמית שירות זה, שכן תדמית ראויה היא הכרחית לפעילות תקינה של השירות". (עש"מ 5282/98 מדינת ישראל נ' כתב, פ"ד נב(3) 87, 93 (השופט זמיר) 1998).

אף בית דין זה הביע בפסיקה עקבית וארוכה את עמדתו הנחרצת והמחמירה כלפי עבירות שבוצעו ע"י עובדי מערכת בתי המשפט, ואשר אופיינו בערעור על טוהר המידות שהוא מאבני המסד של מערכת זו. ראה, למשל: בד"מ 1/16 רוברט חינאוי (ניתן ביום 6.12.06; בד"מ 146/16 מינה ברמי (ניתן ביום 12.3.17); בד"מ 16/14 ראמו לובאני (ניתן ביום 12.3.15); בד"מ 96/14 צחי צבאג (ניתן ביום 1.12.14).

מול חומרת העבירות שקלנו את נסיבותיה האישיות של הנאשמת, ואת מצוקתה הנפשית עובר לביצוע המעשים, ובכלל זה הרקע המשפחתי להם כפי שפורט בהרחבה על ידי הסניגור.

בנוסף, לקחנו בחשבון את ויתקה של הנאשמת במערכת בתי המשפט ואת חוות דעת הטובות מאוד להן זכתה (ובכללן קיבלה אף תעודת הצטיינות).

בשיקול כל האמור לעיל מצאנו שאין מנוס מהורדת הנאשמת בדרגה, אולם החלטנו שההורדה תהיה לתקופה קצרה של 4 חודשים.

## 8. סוף דבר

על הנאשמת יוטלו אמצעי המשמעת הבאים:

- א. נזיפה חמורה;
- ב. הפקעת משכורת קובעת אחת שתנוכה ב-12 תשלומים חודשיים שווים ורצופים;
- ג. הורדה בדרגה אחת למשך 4 חודשים.

גזר הדין ניתן ביום ט' באב תשפ"א – 18.7.21, וישלח לצדדים באמצעות הדואר האלקטרוני.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים תוך 30 יום מהמצאת גזר הדין לידי ב"כ הצדדים.

(-)	(-)	(-)
<hr/> רחל דה מרקדו חברה	<hr/> מירב שילוני חברה	<hr/> עו"ד אורי כהן אב בית הדין יו"ר המותב